

de Fortolkning af et politisk Program.

Da han sluttede med et paa en Gang mægtigt og troskyldigt Vidnesbyrd om Kristendommens Betydning for ham og — med en Ydmyghed, der greb fordi den var ægte — stillede sig og sin Sag for den højeste Domstol, var der ikke en i den store Sal, der ikke var hans.

Den næste — den sidste — Gang jeg hørte Keir Hardie var i det engelske Underhus, tre Maaneder senere.

Han havde fulgt mig til „Ladies Gallery“ og sagt god for mig hos Opsynet, der, paa Grund af Suffragetternes Demonstrationer, krævede en saadan Kautio for hver Kvinde-Tilhører, der blev indladt.

Hele London var paa det Tidspunkt optaget af en højst lemfældig Dom, som Indehaversken af et finere Bordel netop var idømt. — Man satte Kendsgerningen i Forbindelse med *Rygter* om, at ledende Medlemmer indenfor Parlamentet og Regeringen skulde være indblandede i Sagen. —

Med en Stemme, der rungede af retfærdig Harne krævede Keir Hardie Besked. „Parlamentet enten renses eller udrenses.“

Jeg ser ham saa tydeligt i sin korte Jakke gøre Front mod den kjoleklædte Minister, der havde forsvaret Dommen. Samme Minister var godt kendt for sin strenge Holdning overfor Suffragetterne, ved hvis Side Keir Hardie siden 1906 altid havde staaet — ofte paa Trods af Flertallet i Arbejderpartiet.

I Slutningen af sit Modangreb paa Ministeren slyngede Keir Hardie ham følgende virkningsfulde Sætning i Ansigtet: „Jeg siger den højtærede Minister, at det staaar sket til i et Land, hvor en Rufferske faar 6 Mdrs. simpel Fængsel, medens en Kvinde som *Emmeline*

Pankhurst faar 3 Aars Tvangsarbejde.“

Jeg skal aldrig glemme den minuttange Stilhed, der fulgte.

Th. D.

Som engelsk Kvindebevægelse har lidt et uopretteligt Tab ved Keir Hardies Død, saaledes har ogsaa Nordens Kvindesag ved tidligere Statsminister i Sverige *Karl Staaffs* Død mistet en af de faa

Karl Staaff.

Mænd, om hvem det kan siges, at de har formaaet at trænge til Bunds i og forstaa de Tanker, der ligger til Grund for den Revolution, der i dette Aarhundrede foregaar med Hensyn til Kvindens Stilling i Samfundet.

Ikke mindre end fire Gange fremførte Karl Staaff i den svenske Rigsdag Forslag til Kvinders Valgret, og som Regeringschef gjorde han i 1912 Sagen til Genstand for et *Regeringsforslag* — for første Gang i Historien.

Ezaline Boheman, som man vil mindes fra det nordiske Møde 1914, skriver om denne Begivenhed følgende i „*Dagens Nyheter*“ for 6. Oktbr.:

„Den rösträttskvinna som under debatten om denna fråga vid 1912 års riksdag hade tillfälle att höra statsmi-

nister Staaffs anförande skall sent glömma det intryck detta gjorde. Många kloka och varma ord hade redan yttrats för och många skarpa ord emot, men statsministeren lyfte upp frågan på ett högre plan och anlade de stora synpunkterna.

Han utvecklade hurusom kvinnornas krav på rösträtt, sedan det en gång blivit väckt och gripit omkring sig så som det nu gjort, aldrig skulle kunna tillfredsställas genom något annat än sin egen uppfyllelse.“

„Och så pläderade han för att uttrycket „självförsörjande“ också skulle tillämpas på de gifte kvinnorna, emedan, enligt hans åsikt, den stora massan av gifte kvinnor i vårt land verkligen vore självförsörjande — en värdesättning av den gifta kvinnans arbete i hemmet som knappast förr blivit framförd på detta sätt och från en sådan plats.“

Maatte Sangens Ord om „de ny overalt“, der vil træde i Stedet for „de gamle som faldt“ ogsaa med rette kunde anvendes her; der trænges til dem! —

Kvindesagen og Partierne.

Dansk Kvindesamfund har gennem sit »Udvalg til at arbejde for, at kvindelige Synsmaader repræsenteres paa Rigsdagen« sendt de forskellige Partiers Hovedstyrelser sit paa Fællesmødet i Odense 19. og 20. Juni 1915 vedtagne Program med Anmodning om, at der i Partiernes henholdsvis Programmer maatte blive taget Hensyn dertil. Det maa derfor være D. K. en Tilfredsstillelse, at det radikale Parti paa sit Landsmøde d. 25. Oktbr. d. A. paa sit Program har optaget følgende Punkt:

Gennemførelsen af Kvindernes retslige Ligestilling i familieretlig og formueretlig Henseende, samt med Hensyn til Uddannelse og Adgang til at beklæde Embeder.